

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

W

SCHRONISKU Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI

przy

ul. SOŁTYSOWSKIEJ 13C W KRAKOWIE

TEMAT STANDARDU:

Ochrona małoletniego przed zachowaniem niedozwolonym.

PODSTAWY PRAWNE POLITYKI OCHRONY MAŁOLETNICH:

- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22c, art. 22b.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.

GRUPA OPIEKI:

Każdy małoletni (osoba, która nie ukończyła 18 roku życia) przybywający wraz z matką w Schronisku z usługami opiekuńczymi (dalej: Schronisko) przy ul. Sołtysowskiej 13c w Krakowie

OBJAŚNIENIE TERMINÓW UŻYWANYCH W DOKUMENCIE

1. Schronisko – Schronisko z usługami opiekuńczymi dla Bezdomnych Kobiet w Krakowie prowadzone przez Polski Komitet Pomocy Społecznej Małopolskiego Zarządu Wojewódzkiego (dalej: PKPS MZW) w Krakowie ul. Lenartowicza 14 na zlecenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie
2. Małoletni – każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
3. Pracownik/personel Schroniska – każdy pracownik Schroniska bez względu na formę zatrudnienia, w tym również: praktykanci odbywający praktyki studenckie, wolontariusze lub inne osoby, które z racji pełnionej funkcji lub zadań mają (nawet potencjalny) kontakt z małoletnimi.
4. Opiekun prawny dziecka – matka zamieszkująca z dzieckiem w Schronisku,
5. Przemoc – intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, która wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

Wyróżniamy następujące rodzaje przemocy:

- a) **przemoc fizyczną** – to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec małoletniego powodujące urazy na jego ciele;
- b) **przemoc psychiczną** – to wyzwiska, upokorzenia, szantaże, groźby i poniżanie;
- c) **zaniedbanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb psychicznych i/lub biologicznych małoletniego;
- d) **przemoc seksualną** – to zaangażowanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;
- e) **przemoc ekonomiczną** – to używanie dóbr materialnych w celu krzywdzenia, manipulowania, stwarzania sytuacji całkowitej zależności czy ograniczania wolności

CEL STANDARDU:

Celem standardu jest zapewnienie bezpiecznych relacji między małoletnim a personelem Schroniska z usługami opiekuńczymi w Krakowie, zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu i urządzeń elektronicznych, podejmowanie interwencji w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego oraz określenie sposobów dokumentowania i zasad przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.

Działając na podstawie art. 22b Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich, Polski Komitet Pomocy Społecznej Małopolskiego Zarządu Wojewódzkiego w Krakowie (dalej: PKPS MZW) z dniem 01.01.2025 r. wprowadza do stosowania w Schronisku z usługami opiekuńczymi „Standardy ochrony małoletnich” (zwane dalej „Standardami”), których naczelnym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim, dbałość o ich dobro, uwzględnianie ich potrzeb i podejmowanie działań w ich jak najlepszym interesie.

STANDARD 1: POLITYKA

PKPS MZW w Krakowie wprowadził w życie „Politykę ochrony małoletnich”, która zawiera:

- a) zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem (pracownikami, wolontariuszami, stażystami, praktykantami), a małoletnimi;
- b) zasady dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
- c) zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku małoletnich;
- d) zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych.

STANDARD 2: PERSONEL

PKPS MZW Krakowie przeprowadza proces zatrudniania pracowników zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji oraz monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu małoletnich.

STANDARD 3: PROCEDURY

W Schronisku opracowano procedury zgłaszania podejrzenia krzywdzenia małoletnich oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

STANDARD 4: MONITORING

Schronisko monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony małoletnich.

STANDARD 1: POLITYKA

a) ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI POMIĘDZY PERSONELEM (PRACOWNIKAMI, WOLONTARIUSZAMI, STAŻYSTAMI, PRAKTYKANTAMI) A MAŁOLETNIAMI

Polityka w swoim zakresie odnosi się do dzieci będących pod opieką osoby dorosłej.

1. Naczelną zasadą jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie.
2. Małoletniego należy traktować z szacunkiem, uwzględniając jego godność i potrzeby.
3. Pracownicy, współpracownicy, stażyści, wolontariusze i inne osoby działające na rzecz Schroniska, powinni przestrzegać obowiązującego prawa i przepisów wewnętrznych.
4. Osoby wymienione w pkt. 3 zobowiązane są do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnimi i każdorazowego rozeznania, czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są bezpieczne, uzasadnione, sprawiedliwe i adekwatne do sytuacji.
5. Osoby wymienione w pkt. 3 zobowiązane są do działania w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji własnego zachowania.
6. Niedopuszczalne jest podejmowanie jakichkolwiek czynności niedozwolonych, określonych w niniejszych Standardach oraz w jakiegokolwiek formie.

Zasady komunikacji z małoletnim:

1. W komunikacji z małoletnim należy zachować cierpliwość i szacunek.
2. Pracownik powinien komunikować się z małoletnim w sposób zrozumiały, adekwatny do jego wieku, etapu rozwojowego, uwarunkowań środowiskowych, posiadanych barier w posługiwaniu się językiem i innych.
3. Zabronione jest zawstydzanie, upokarzanie, wyśmiewanie i lekceważenie małoletniego. Nie wolno krzywić na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z zagrożenia jego bezpieczeństwa lub bezpieczeństwa innych osób.

Zachowania niedozwolone wobec małoletniego:

1. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego osobom nieuprawnionym, w tym innym małoletnim. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
2. Niedopuszczalne są w obecności małoletniego zachowania powszechnie uznawane za niestosowne: używanie wulgarnych słów, gestów, żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności lub atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, groźby).
3. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku małoletniego dla celów prywatnych poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie. Zakaz ten obejmuje także umożliwianie utrwalania wizerunku małoletniego osobom trzecim. Dopuszcza się utrwalanie wizerunku w związku z działaniami promocyjnymi Schroniska wyłącznie na podstawie zgody udzielonej przez matkę.
4. Zabronione jest używanie alkoholu, wyrobów tytoniowych oraz innych nielegalnych substancji w obecności małoletniego.
5. Nie jest dozwolone nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji posiadających znamiona relacji osobistych, wykraczających poza standardowe formy profesjonalnej działalności z udziałem dzieci. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty.

STANDARDY OCHRONY NIELETNICH

6. Podejmowanie decyzji dotyczących małoletniego wymaga poinformowania go o tym, wysłuchania i uwzględnienia jego oczekiwań.
7. Małoletni ma prawo do prywatności – odstąpienie od zasady poufności jest możliwe tylko w celu ochrony uzasadnionego interesu małoletniego po uprzednim wyjaśnieniu małoletniemu przyczyn wykonania takiego kroku.
8. W razie konieczności odbycia rozmowy z małoletnim na osobności należy zapewnić takie warunki przeprowadzenia tej rozmowy, aby stworzyć małoletniemu maksymalne poczucie bezpieczeństwa.
9. Nie jest dozwolone utrzymywanie kontaktów towarzyskich z małoletnimi będącymi podopiecznymi Schroniska za pośrednictwem szeroko rozumianych sieci komputerowych i zewnętrznych aplikacji.
10. Zabronione jest stosowanie przemocy wobec małoletniego. W szczególnych sytuacjach kontakt fizyczny z małoletnim jest dozwolony pod warunkiem, że spełnia zasady bezpiecznego kontaktu i jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie (uwzględnia wiek dziecka, jego etap rozwojowy i kontekst sytuacyjny). Należy przy tym kierować się profesjonalnym osądem, słuchając i obserwując reakcje małoletniego, pytając o jego zgodę (np. na przytulenie).
11. Nie wolno bić, szturczać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego.
12. Nie wolno dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
13. Szczególną ostrożność należy zachować wobec małoletniego, który doświadczył nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania
14. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, ani wiązać się jakkolwiek gratyfikacją, ani wynikać z relacji władzy.
15. W sytuacjach wymagających ewentualnych czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec małoletniego, należy unikać kontaktu fizycznego z małoletnim – innego niż niezbędny. Należy zadbać o to, aby w miarę możliwości przy każdej z tych czynności asystowała inna osoba ze Schroniska.
16. Przy podejmowaniu kontaktu z małoletnim z niepełnosprawnością uwzględnia się w sposób szczególnie powyższą kwestię.

b) ZASADY DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI, A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE

Bezpieczne relacje między małoletnimi:

1. Małoletni mają obowiązek przestrzegania ogólnie obowiązujących zasad i norm zachowania.
2. Małoletni uznają prawo innych małoletnich do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennost, co godziłoby w poczucie godności osobistej.
3. Kontakty między małoletnimi cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, poprzez m.in. używanie zwrotów grzecznościowych, poprawny, wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
4. W kontaktach między sobą małoletni nie powinni zachowywać się prowokacyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony innych.
5. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród małoletnich nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Małoletni nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji oraz przemocy wobec innych.

STANDARDY OCHRONY NIELETNICH

- Małoletni mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom przemocy oraz informowania pracowników Schroniska o takich sytuacjach.
- Jeśli małoletni stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w Schronisku pomoc, zgodnie z obowiązującymi w nim procedurami.

Niedozwolone zachowania małoletnich w Schronisku (m.in.: podczas trwania uroczystości/spotkania):

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec małoletnich i innych osób:

- agresji i przemocy fizycznej w różnych formach np. bicie, uderzenie, popychanie, kopanie, opluwanie, wymuszenia, napastowanie seksualne;
- agresji i przemocy słownej w różnych formach, np. obelgi, wyzwiska, wyśmiewanie, drwienie, szydzenie, groźby, obraźliwe SMS-y i MMS-y, telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające.

2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w Schronisku, np. rzucanie przedmiotami

3. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas uroczystości, spotkań organizowanych w Schronisku.

6. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.

7. Przywłaszczenie własności lub celowe niszczenie, nieszanowanie własności innych osób oraz własności Schroniska.

8. Fotografowanie, nagrywanie dźwięku lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych osób bez ich zgody.

c) ZASADY OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH ORAZ WIZERUNKU DZIECI W SCHRONISKU

1. Schronisko zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz Polityką Ochrony Danych Osobowych.

2. Pracownikom Schroniska nie wolno utrzymywać wizerunku dziecka (poprzez filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Schroniska bez pisemnej zgody opiekuna dziecka (matki). Pisemna zgoda powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. umieszczony zostanie na stronie internetowej w celach promocyjnych).

d) ZASADY BEZPIECZNEGO KORZYSTANIA Z INTERNETU I MEDIÓW ELEKTRONICZNYCH

1. Schronisko zapewnia dostęp do Internetu osobom dorosłym a małoletnim przebywającym na terenie Schroniska za zgodą matki, która jest każdorazowo odpowiedzialna za nadzór nad korzystaniem przez małoletniego z urządzeń i z Internetu w Schronisku.

2. Na komputerach udostępnianych mieszkankom z dostępem do Internetu jest zainstalowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall (nadzór nad sprzętem i oprogramowaniem komputerowym sprawuje informatyk współpracujący z PKPS MZW)

3. Asystent Osoby Bezdomnej na pierwszym spotkaniu z matką i dzieckiem informuje o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

STANDARD 2: PERSONEL

ZASADY REKRUTACJI PERSONELU

1. Rekrutacja pracowników odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji, a PKPS MZW i Schronisko dąży do jak najlepszej weryfikacji kwalifikacji kandydata(-tki) – w tym zawiera się określony stosunek do wartości podzielanych przez Schronisko, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. PKPS MZW i Schronisko dba, aby osoby zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia oraz wolontariusze, stażyści i praktykanci) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy w Schronisku.
3. W każdym przypadku PKPS MZW musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia, tj. imię (imiona) i nazwisko, datę urodzenia oraz dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
4. Zgodnie z art. 21 Ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępstwami na tle seksualnym osoba zatrudniająca przed zawarciem umowy sprawdza kandydata w Rejestrze Sprawców Przepływstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym) oraz w Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Sprawdzenie w rejestrze sprawców dokumentuje się wydrukiem informacji zwrotnej wygenerowanej z Rejestru, a figurowanie w Rejestrze wyklucza możliwość zatrudnienia kandydata. Oświadczenie kandydata stanowi Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.
5. Pracodawca jest zobowiązany do domagania się od osoby zatrudnianej przed dopuszczeniem do pracy w Schronisku, zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.
6. Kandydat(-tka) składa oświadczenia o posiadaniu przez niego/nią pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych, o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych zgodnie ze wzorem z Załącznika nr 4.
7. O zawieraniu oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia świadczy zawarta w ich treści klauzula „Jestem świadomy(-a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, która zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
8. Oświadczenia, wydruki z rejestrów i zaświadczenia z KRK dołączane są do akt osobowych pracownika.

STANDARD 3: PROCEDURY

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA DZIECI

1. Zagrożenie bezpieczeństwa dzieci może przybierać różne formy. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
 - a) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem);
 - b) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem (np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie);
 - c) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
2. W każdej sytuacji zgłoszenia podejrzenia zagrożenia bezpieczeństwa dziecka lub wystąpienia przypadku przemocy wobec dziecka wymagane jest podjęcie interwencji. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 6 do niniejszych Standardów.
3. Każda osoba przebywająca na terenie Schroniska będąca świadkiem jakiegokolwiek formy krzywdzenia małoletniego powinna zawiadomić Kierownika Schroniska/osobę zastępującą Kierownika
4. W Standardach wyróżniono 3 rodzaje procedur reagowania na podejrzenie krzywdzenia małoletniego:
 - a) postępowanie w przypadku podejrzenia stosowania przemocy przez inne osoby (współmieszkanek, osobę odwiedzającą);
 - b) postępowanie na wypadek krzywdzenia małoletniego przez pracownika Schroniska;
 - c) postępowanie w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rówieśników

PROCEDURA 1:**POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETniego PRZEZ INNE OSOBY (WSPÓŁMIESZKANKI, OSOBY ODWIEDZAJĄCE)**

1. W przypadku uzyskania przez pracownika Schroniska podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony lub zaniedbywany przez matkę lub inną osobę (np. osobę z którą przebywa dziecko pod tymczasową opieką w ciągu dnia na czas zakupów matki lub innych spraw urzędowych), ma on obowiązek przekazania tej informacji Kierownikowi / osobie zastępującej Kierownika i sporządzenia karty interwencji. Oznakami przemocy mogą być dostrzeżone przez pracownika ślady pobicia, unikanie sytuacji odsłaniania ciała poprzez noszenie długich rękawów/nogawek bez względu na warunki pogodowe itp., ale też dostrzegalne zmiany w zachowaniu małoletniego.
2. Kierownik/osoba zastępująca Kierownika przeprowadza z małoletnim rozmowę (jeżeli jest taka możliwość) lub poleca przeprowadzenie takiej rozmowy psychologowi.
3. Rozmowa, o której mowa w pkt. 2 ma na celu ustalenie podstawowych faktów (miejsce zdarzenia, opis) oraz wsparcie emocjonalne małoletniego. Rozmowa odbywa się w odpowiednich warunkach, czyli w miejscu zapewniającym małoletniemu poczucie bezpieczeństwa oraz prywatności.
4. Podczas rozmowy małoletni zostaje zapewniony o słuszności ujawnienia faktu doświadczania krzywdzenia oraz zostaje poinformowany, że nawet bardzo bliska osoba nie ma prawa go krzywdzić.

STANDARY OCHRONY NIELETNICH

5. Po przeprowadzeniu rozmowy z małoletnim Kierownik organizuje spotkanie z matką przekazując uzyskane informacje, dostępne formy pomocy dla rodziny w kryzysie oraz w przypadku potwierdzenia zgłoszenia, o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja, sąd rodzinny).
6. Całość podjętych działań dokumentowana jest w formie protokołów i notatek służbowych. Wypełniana jest także karta interwencji.
9. W sytuacji stwierdzenia, że zgłoszenie jest bezzasadne i nie dochodzi do krzywdzenia dziecka, Kierownik lub psycholog sporządza notatkę z zakończenia procedury, przy czym zlecone zostaje dalsze obserwowanie sytuacji małoletniego.
10. W przypadku braku współpracy ze strony matki, unikania kontaktu z pracownikami Schroniska, Kierownik / psycholog pisemnie wnioskuje do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną.
11. W przypadku, gdy małoletni doświadcza przemocy ze strony osoby najbliższej z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub zagrożone jest jego życie i zdrowie dyżurujący specjalista Schroniska w trybie natychmiastowym zapewnia bezpieczeństwo małoletniemu, a także jednocześnie powiadamia policję, w której kompetencjach leży dalsze postępowanie;

PROCEDURA 2:

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO PRZEZ PRACOWNIKA SCHRONISKA (OSOBĘ WSPÓŁPRACUJĄCĄ, STAŻYSTĘ, WOLONTARIUSZA)

1. Osoba, która uzyskała informację o tym, że małoletni jest krzywdzony przez pracownika Schroniska, ma obowiązek przekazania tej informacji do Kierownika/osoby zastępującej Kierownika.
2. Kierownik Schroniska organizuje spotkanie z pracownikiem i informuje go o podejrzeniu. W spotkaniu uczestniczy także psycholog lub inny pracownik Schroniska.
3. Spotkanie ma na celu omówienie sytuacji małoletniego i zasadności podejrzeń oraz wypracowanie sposobu postępowania w tym konkretnym przypadku. Przebieg rozmowy oraz podjęte ustalenia są dokumentowane w formie pisemnej notatki/protokołu.
4. W przypadku stwierdzenia niezasadności podejrzenia krzywdzenia małoletniego Kierownik lub inna osoba uczestnicząca w spotkaniu stwierdzają ten fakt w notatce pisemnej ze spotkania/protokole.
5. W przypadku zasadności podejrzeń co do krzywdzenia małoletniego przez pracownika, Kierownik informuje o zdarzeniu matkę małoletniego.
6. Wobec pracownika, w stosunku do którego zachodzi zasadność podejrzenia popełnienia przestępstwa podejmuje się kroki zgodne z Kodeksem Pracy oraz innymi przepisami prawa.
7. Wszyscy pracownicy Schroniska i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzieli informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, włączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

PROCEDURA 3:

POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO PRZEZ RÓWIEŚNIKÓW

1. W przypadku powstania podejrzenia, że małeletni jest krzywdzony przez inne dzieci, pracownik Schroniska, który to zauważył, ma obowiązek przekazania uzyskanej informacji Kierownikowi/osobie zastępującej Kierownika.
2. Pracownik Schroniska, który jest świadkiem agresywnego zachowania małeletnich jest zobowiązany do:
 - a) natychmiastowej i stanowczej słownej reakcji na zaistniałą sytuację;
 - b) odizolowania od grupy małeletniego zachowującego się agresywnie;
 - c) w razie potrzeby wezwania pomocy;
 - d) udzielenia pomocy małeletniemu doznającemu agresji i zapewnienia bezpieczeństwa pozostałym małeletnim.
3. Jeżeli to możliwe pracownik Schroniska ustala przyczynę agresji. Przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu, uświadamiając im nieodpowiednie zachowanie. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji. Kartę interwencji przekazuje się Psychologowi.
4. Małeletni przejawiający zachowania agresywne ma możliwość wyjaśnienia powodów zachowania i podjęcia działań w celu zakończenia sytuacji. Ma prawo do uzyskania pełnej informacji dotyczącej jego sytuacji.
5. Psycholog przeprowadza rozmowę z małeletnimi (jeżeli jest taka możliwość) o czym informuje matki.
6. W przypadku zdarzenia, w wyniku którego doszło do uszczerbku na zdrowiu, wykorzystania seksualnego i/lub innych zachowań wyczerpujących znamiona przestępstwa ściganego z urzędu, powiadamiana jest policja.
7. W przypadku zdarzenia incydentalnego, niezamierzonego (popchnięcie, szturchnięcie, ośmieszenie, niestosowny komentarz) pracownik interweniujący udziela pouczenia, wyjaśniając zaistniałą sytuację. W tym wypadku sporządzenie karty interwencji nie jest wymagane

WSPARCIE MAŁOLETNIEGO PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

1. Wsparcia udziela psycholog.
2. Celem wsparcia jest przede wszystkim:
 - a) zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeżeli istnieje taka konieczność;
 - b) współpraca z matką w celu powstrzymania krzywdzenia małeletniego i zapewnienie mu pomocy o ile to nie matka dopuszcza się krzywdzenia dziecka;
 - c) objęcie małeletniego pomocą psychologiczną na terenie Schroniska i pomocą specjalistyczną poza Schroniskiem, jeżeli zaistnieje taka konieczność.
 - d) ustalenie planu wsparcia małeletniego w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskiej Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp., współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym).
 - e) w przypadku podejrzenia, że życie małeletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować Policję, dzwoniąc pod numer 112.

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO, ZAWIADAMIANIE SĄDU OPIEKUŃCZEGO

1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia wobec małoletniego przestępstwa:

a) Kierownik Schroniska/osoba zastępująca Kierownika/psycholog składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego;

b) Kierownik/osoba zastępująca Kierownika/psycholog podejmuje niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa, o ile miało ono miejsce na terenie Schroniska

2. Jeżeli dobro dziecka jest zagrożone Kierownik/osoba zastępująca Kierownika zawiadamia sąd opiekuńczy dokonując opisu zdarzenia uzasadniającego wszczęcie postępowania.

3. Kierownik podejmując decyzję dotyczącą złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego bądź zawiadomienia sądu opiekuńczego, kieruje się przede wszystkim dobrem małoletniego.

STANDARD 4: MONITORING**ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA PERSONELOWI, MAŁOLETNIM I ICH OPIEKUNOM POLITYKI DO ZAZNAJOMIENIA I STOSOWANIA STANDARDÓW**

1. Wszelkie procedury i dokumenty związane z wprowadzeniem Standardów są udostępniane pracownikom, małoletnim i ich matkom podczas zapoznawania i zobowiązania do ich stosowania (zgodnie z poniższymi zasadami), a następnie udostępniane na żądanie w dowolnym momencie. Dokumenty te można również znaleźć na stronie internetowej <http://pkps.krakow.pl/>
2. Wersja pełna Standardów dostępna jest u Kierownika Schroniska, wersja skrócona (dla małoletnich) dostępna jest na tablicy ogłoszeń w Schronisku z usługami opiekuńczymi przy ul. Sołtysowskiej 13c w Krakowie
3. Każdy pracownik, wolontariusz, stażysta, praktykant ma obowiązek zapoznać się ze Standardami po zawarciu umowy, a fakt zapoznania się i przyjęcia do stosowania poświadcza poprzez złożenie do akt osobowych oświadczenia, które stanowi Załącznik nr 3.
4. Matki małoletnich zapoznawane są ze Standardami podczas pierwszego spotkania z Asystentem Osoby Bezdomnej Schroniska. Zapoznanie się z wyżej wymienionymi dokumentami każda osoba potwierdza swoim podpisem. Treść oświadczenia stanowi Załącznik nr 3 do Standardów.

MONITORING STANDARDÓW

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie pracowników Schroniska do stosowania standardów ochrony małoletnich i organizowania szkoleń jest Kierownik Schroniska
2. Kierownik Schroniska zapoznaje pracowników ze standardami ochrony małoletnich oraz odbiera od każdego zatrudnionego pracownika oświadczenie o zapoznaniu się ze standardami ochrony małoletnich, obowiązującymi w Schronisku.
3. Kierownik/osoba zastępująca Kierownika na bieżąco monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi zasadami ochrony dzieci, dokonując co najmniej raz na dwa lata przeglądu „Polityki Ochrony Małoletnich” w razie nowelizacji aktów prawnych, mających wpływ na kształt przyjętych standardów oraz procedur, by dostosować je do aktualnych potrzeb i obowiązujących przepisów.
4. Kierownik przeprowadza wśród pracowników placówki, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów. W ankiecie pracownicy placówki mogą proponować zmiany treści dokumentu oraz wskazywać naruszenia Standardów w placówce.

PRZEPISY KOŃCOWE I ZAŁĄCZNIKI

PRZEPISY KOŃCOWE

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Wszelkie zmiany do Standardów wprowadza Kierownik Schroniska w porozumieniu z Dyrektorem PKPS MZW.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1: Schemat postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka.

Załącznik nr 2: Oświadczenie do celów weryfikacji osób w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym

Załącznik nr 3: Oświadczenie o zapoznaniu się z Polityką ochrony małoletnich w PKPS MZW

Załącznik nr 4: Oświadczenie o posiadaniu przez Kandydata pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych

Załącznik nr 5: Oświadczenie o państwie/państwach zamieszkania w ciągu ostatnich 20 lat (innych niż Rzeczpospolita Polska)

Załącznik nr 6: KARTA INTERWENCJI (wypełnia każdy pracownik obecny przy interwencji i przekazuje Psychologowi Schroniska)

Załącznik 7: ANKIETA MONITORUJĄCA POZIOM REALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH (co dwa lata wypełniają pracownicy)

Załącznik nr 8: REJESTR ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIICH (prowadzi Kierownik / osoba zastępująca)

ZAŁĄCZNIK 2:

OŚWIADCZENIE DO CELÓW WERYFIKACJI OSÓB W REJESTRZE SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW NA TLE SEKSUALNYM

Zgodnie z art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/We (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), publ. Dz. Urz. UE L Nr 119, s. 1:

1. Administratorem jest Polski Komitet Pomocy Społecznej Małopolski Zarząd Wojewódzki ul. Lenartowicza 14 w Krakowie
2. Dane osobowe będą przetwarzane w celu weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
3. Dane osobowe będą przetwarzane przez okres niezbędny do realizacji ww. celu z uwzględnieniem okresów przechowywania określonych w przepisach odrębnych, w tym okres niezbędny do archiwizacji.
4. Podstawą prawną przetwarzania danych jest art. 6 ust. 1 lit. c) ww. rozporządzenia (wypełnienie obowiązku prawnego ciążącego na administratorze). Realizacja zadania w zakresie ww. weryfikacji wiąże się z koniecznością przetwarzania danych osobowych, co znajduje podstawę w przepisach ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 405) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 lipca 2017 r. w sprawie trybu, sposobu i zakresu uzyskiwania i udostępniania informacji z Rejestru z dostępem ograniczonym oraz sposobu zakładania konta użytkownika (Dz. U. z 2017 r. poz.1561). Osoba, której dane dotyczą jest zobowiązana do podania danych osobowych na podstawie ww. ustawy i rozporządzenia.
5. Dostęp do danych osobowych mają osoby działające z upoważnienia administratora i przetwarzające dane wyłącznie na jego polecenie.
6. Osoba, której dane dotyczą ma prawo do: a) żądania dostępu do danych osobowych oraz ich sprostowania lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych; b) wniesienia skargi do Dyrektora PKPS MZW

DANE OSOBOWE NIEZBĘDNE DO WERYFIKACJI W REJESTRZE SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW NA TLE SEKSUALNYM:

Dane PESEL (o ile został nadany).....

Pierwsze imię.....

Nazwisko.....

Nazwisko rodowe.....

Imię ojca.....

Imię matki.....

Data urodzenia.....

Oświadczam, że ww. dane osobowe są aktualne. Przyjmuję do wiadomości, że jestem zobowiązany/ zobowiązana do poinformowania administratora o zmianie danych osobowych.

miejsowość, data, czytelny podpis

ZAŁĄCZNIK 3:

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH

W Schronisku z usługami opiekuńczymi dla Bezdomnych Kobiet przy ul. Soltysowskiej 13c w Krakowie

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że zapoznałem(-am) się z dokumentacją wchodzącą w skład Polityki Ochrony Małoletnich, obowiązującą w Schronisku z usługami opiekuńczymi w Krakowie i przyjmuję ją do realizacji. Oświadczam, że jestem świadomy(-a), że składając ww. oświadczenie, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, tj. odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

miejsowość, data, czytelny podpis

ZAŁĄCZNIK 4:

OŚWIADCZENIE O POSIADANIU PRZEZ KANDYDATA PEŁNEJ ZDOLNOŚCI DO CZYNNOŚCI PRAWNYCH I KORZYSTANIU Z PRAW PUBLICZNYCH

Ja niżej podpisany(-a) oświadczam, że posiadam pełną zdolność do czynności prawnych oraz korzystania z pełni praw publicznych. Ponadto oświadczam, że nie toczą się wobec mnie żadne postępowania przygotowawcze, karne, sądowe lub dyscyplinarne.

Oświadczam, że jestem świadomy(-a), że składając ww. oświadczenie, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, tj. odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

miejsowość, data, czytelny podpis

ZAŁĄCZNIK 5:

OŚWIADCZENIE O PAŃSTWIE/PAŃSTWACH ZAMIESZKANIA W CIĄGU OSTATNICH 20 LAT (INNYCH NIŻ RZECZPOSPOLITA POLSKA)

Na podstawie art. 21 ust. 5 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) oświadczam, że przez ostatnie 20 lat zamieszkiwałem(-am) w następujących państwach:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych następujących państw:

uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z małoletnimi.

Oświadczam, że jestem świadomy(-a), że składając ww. oświadczenie, podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu karnego, tj. odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

miejsowość, data, czytelny podpis

ZAŁĄCZNIK 6:

KARTA INTERWENCJI

KARTA INTERWENCJI		
Imię i Nazwisko małoletniego		
Przyczyna podjęcia interwencji	- podejrzenie popełnienia przestępstwa Opis:..... - przemoc domowa Opis:..... - zaniedbania Opis:..... - inne formy krzywdzenia – jakie?	
Osoba zgłaszająca sprawę?		
Działania podjęte w Schronisku:	Kiedy?	Działanie: 1. Pomoc i wsparcie 2. Odizolowanie od sprawcy 3. Obserwacja 4. Poinformowanie psychologa 5. Inne:.....
Czy poinformowano matkę małoletniego?		
Forma interwencji	☐ Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ☐ Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/ rodziny ☐ Inny wniosek	
Zakończenie sprawy data i podpis		

.....
(data i czytelny podpis pracownika)

ZAŁĄCZNIK 7:

ANKIETA MONITORUJĄCA POZIOM REALIZACJI STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNIICH

PYTANIE:	TAK:	NIE:
1. Czy znasz Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Schronisku z usługami opiekuńczymi?		
2. Czy znasz treść dokumentu Standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem ?		
3. Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia małoletnich?		
4. Czy wiesz jak reagować na symptomy krzywdzenia małoletnich?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem przez pracownika innych instytucji?		
6. Jeśli tak, to jakie zasady zostały naruszone?		
7. Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)		
8. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Standardów? (odpowiedź opisowa)		

STANDARDY OCHRONY NIELETNICH

ZAŁĄCZNIK 8:

REJESTR ZGŁOSZONYCH INCYDENTÓW LUB ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIICH

L.p.	Data zgłoszenia zdarzenia	Osoba zgłaszająca	Opis zdarzenia (zanonimizowany) i podjętych działań	Podpis osoby zgłaszającej	Podpis osoby przyjmującej zgłoszenie	Uwagi

